

İşğaldan azad olunan ərazilərimiz böyük investorların diqqət mərkəzindədir

Tarixi günlərini yaşayan Azərbaycan işğaldan azad olunan ərazilərində yenidənqurma işlərini davam etdirir. Bu torpaqlarda inşa olunan yollar bölgənin inkişafını sürətləndirəcək və regionun tranzit əhəmiyyətini artıracaq. Füzuli rayonunda inşa edilən hava limanı ilə yanaşı, Şuşa şəhərinə iki avtomobil yolu tikilir. Həmin yollardan birinin adı "Qələbə" yoludur. Nisbətən arın ərazidən keçən digər yol da hava limanından birbaşa gediş-gəlişi təmin edəcək. Bununla da digər ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar, turistlər Qarabağa gəlmək imkânına malik olacaqlar.

Bölgədə böyük iqtisadi layihələr icra olunacaq və bunun üçün böyük şəhərlərin baş planları tərtib edilməkdədir. İlk olaraq Ağdam şəhəri bərpa ediləcək. Müharibədən əvvəl bu şəhərdə təqribən 40 minə yaxın insan yaşayırdı. İndi əhəlinin sayı artaraq 50 mindən çox olub. Odur ki, 50 minlik, bəlkə də 70 minlik bir şəhər planlaşdırılıb, infrastruktur yaradılmalıdır. Ondan sonra inzibati və yaşayış binaları, o cümlədən məktəblər, xəstəxanalar inşa edilməlidir. Bu, böyük bir zaman tələb edir. Azərbaycanın yarışıacağı əsas tərəfmüqabili zamandır. Çünki vəsait var və bütün güclər də səfərbər edilib.

Azərbaycana maraq göstərən dost ölkələrə məxsus şirkətlər bərpa işlərinə cəlb olunacaq. Şəhərlərin planlaşdırılması, obyektlərin, o cümlədən infrastrukturun, yolların, körpülərin, elektrik stansiyalarının tikintisi ilə bağlı sifarişlər artıq edilib.

İşğaldan azad olunan ərazilərdə bərpa işləri yeni iqtisadi imkanlar yaradacaq. Görüləcək infrastruktur layihələr hesabına Avrasiyanın yeni bir nəqliyyat mərkəzi açılacaq. Bu cür layihələr, ümumən, regionun geosiyasi statusunu dəyişdirəcək.

Böyük Qələbə sayəsində Azərbaycan daha cəlbədiçi investisiya ölkəsinə çevrilib. İndi əcnəbi investorlar Azərbaycana daha fəal şəkildə sərmayə qoymağı nəzərdə tuturlar. Onlar da başa düşürlər ki, artıq hərbi əməliyyatların yenidən başlanması riski yoxdur.

İrmiqyaslı layihələr böyük maliyyə vəsaiti tələb edir. Bütün kəndlərə asfalt

salınacaq. 100 kilometrərlə dəmir yolu çəkiləcək. Bütün bölgələrdə elektrik enerjisi ilə bağlı layihələr cari ilin sonuna qədər icra ediləcək. Həmçinin kənd təsərrüfatı və digər infrastruktur işləri də prioritetdir. Məktəblər, xəstəxanalar, idman kompleksləri, mədəniyyət ocaqları tikiləcək.

Qarabağın güclü iqtisadi potensialı mövcuddur. Çoxşaxəli və müxtəlif təyinatlı logistik layihələr icra olacaq. Füzulidə tikilən hava limanının uçuş-ənmə zolaqları və hava limanının fəaliyyətini təmin edəcək naviqasiya sistemləri operativ istifadəyə veriləcək. Hava limanı beynəlxalq statuslu olacaq. Uçuş-ənmə zolaqları ən ağır təyyarələr və yük təyyarələri də daxil olmaqla bütün növ təyyarələri qəbul edə biləcək. Hava limanından həm xaricdən alacağımız yüklər nəzərə alınmaqla ərazilərin bərpası üçün, həm də qonşu dövlətlərin vətəndaşlarının Şuşa şəhərinə rahat gedib-gəlmələri üçün istifadə olunacaq. Bərpa işləri sistemli və planlı şəkildə aparılacaq. Hava limanının tikilməsi təkcə Füzuli şəhəri ilə məhdudlaşmır. Zəngilanın çox mühüm logistika mərkəzinə çevriləcəyini nəzərə almaqla Laçında və Zəngilanda da 2 hava limanının tikilməsi planlaşdırılıb. Bu il ərazilərin bərpası üzrə kifayət qədər geniş xüsusi investisiya proqramı təsdiq edilib.

Qarabağın böyük kənd təsərrüfatı potensialı var. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatı fəaliyyəti üçün münbit imkanlar var. Müvafiq işlərin görülməsinə artıq başlanıb. 7 min

hektardan çox ərazidə payızlıq buğda əkilib. Qarabağ alternativ enerji mənbəyinə çevriləcək. Hələ müharibədən əvvəl Azərbaycan bərpaolunan enerjiyə investisiyalar cəlb etmək üçün işlər aparmışdır. İki iri beynəlxalq şirkət ümumi həcmi 440 meqavata bərabər günəş və külək elektrik stansiyaları tikintisinə sərmayə yatırmaq arzusunda olduqlarını bildirib. Dünyanın aparıcı enerji şirkətləri arasında tender keçirilib və iki şirkət ən yaxşı təkliflər irəli sürüb. Qarabağ "yaşıl enerji" zonasıdır. Məhz azad edilmiş ərazilərdə geniş imkanlar mövcuddur. Kəlbəcər-Laçın zonasında külək stansiyaları tikiləcək. Zəngilan-Cəbrayıl zonasında isə günəş stansiyaları yaradılacaq. Çünki bu yerlərdə günəş şüalarının il ərzində miqdarı çox böyükdür.

İşğaldan azad olunan ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə bağlı məsələlərin həllinə də operativ surətdə başlanıb. Şəhərlərin və kəndlərin inkişafının baş planlarının tərtib edilməsi prosesi artıq başlanıb. Pilot layihələrin icrasına da başlanıb. "Ağıllı kənd" layihəsi artıq icra olunur. 30 il ərzində öz torpaqlarından qovulmuş insanlar üçün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə maksimum əlverişli yaşayış və iş imkanları yaradılacaq.

Reallaşacaq layihələr Azərbaycanı dünya miqyasında daha da qüdrətli dövlətə çevirəcəkdir.

Einur RÜSTƏMOV,
Füzuli rayon prokuroru,
kiçik ədliyyə müşaviri